

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

20 ianuarie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte: Timofti Vladimir

Judecătorii: Toma Nadejda și Boico Victor,

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Sâli Radu și de către avocatul Criclivîi Sergiu în numele inculpatului Gheorghiu Adrian, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 iunie 2020, în cauza penală în privința lui

Gheorghiu Adrian XXXXX, născut la ***XXXXX***.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 12.08.2019 – 02.03.2020;

Instanța de apel: 27.03.2020 – 04.06.2020;

Instanța de recurs: 10.08.2020 – 20.01.2021.

A C O N S T A T A T

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei (sediul Central) din 02 martie 2020, Gheorghiu Adrian a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, la 3 (trei) ani închisoare;

art. 266 Cod penal, la 1 (unu) an închisoare.

Potrivit art. 84 alin. (1), (2) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor, a fost stabilită pedeapsa definitivă lui Gheorghiu Adrian de 3 (trei) ani 4 (patru) luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Conform art. 90 Cod penal, a fost dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei stabilite lui Gheorghiu Adrian, pentru o perioadă de probațiune de 2 (doi) ani.

A fost dispusă încasarea din contul lui Gheorghiu Adrian în beneficiul statului, suma de 320 (trei sute douăzeci) lei, cu titlu de cheltuieli judiciare.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat în fapt, că Gheorghiu Adrian, la 09 iunie 2019, aproximativ ora 22:00, deținând permis de

conducere de categoria/subcategoria mijlocului de transport pe care îl conducea, aflându-se la volanul automobilului de model „XXXXX”, cu n/î XXXXX, de unul singur, deplasându-se pe traseul R-20 „Orhei-Rezina”, în direcția or. Rezina, în regiunea km 1+360 metri, s. Podgoreni, r-nul Orhei, manifestând imprudență în traficul rutier și încălcând prevederile pct. 45.1) al Regulamentului circulației rutiere aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13 mai 2009 – care îl obliga „să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; situația rutieră”; pct. 45.2) care prevede că – „În cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului”; și pct. 11) lit. f) care prevede că – „Conducătorul de vehicul, este obligat la trecerile pentru pietoni cu circulație nedirijată, să cedeze trecerea pietonilor care se află la marginea carosabilului și intenționează să se angajeze în traversare”, nu a adaptat viteza de deplasare a vehiculului la starea psihofiziologică proprie, la dexteritatea în conducere, iar ca rezultat a tamponat pietonul Josan Igor, care în acel timp traversa regulamentar carosabilul pe marcajul orizontal de culoare alb aplicat pe carosabil – trecere de pietoni, astfel provocându-i leziuni corporale sub formă de traumatism asociat: traumatism craneo-cerebral închis manifestat prin comoție cerebrală; fractură deschisă tip III A Gustilio-Andreson a ambelor oase a gambei drepte 1/3 distală; fractură de platou tibial drept Schatzcher tip IV, plagă contuză pe gamba dreaptă; fractură închisă a coastei VII pe dreapta care, conform raportului de expertiză judiciară sunt calificate ca leziuni corporale grave.

Astfel, acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, *încălcarea regulilor de securitate a circulației de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență vătămare gravă a integrității corporale sau a sănătății.*

Tot el, în continuarea acțiunilor infracționale, în același loc, timp și circumstanțe, acționând intenționat în scopul împiedicării stabilirii adevărului pe caz și distrugere de probe, urmare a tamponării pietonului Josan Igor, ignorând prevederile pct. 12.1) lit. a), b), c), f) și g) al Regulamentului circulației rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13 mai 2009, care prevede că – „conducătorul de vehicul într-un accident în trafic rutier este obligat să oprească imediat vehiculul implicat în accident, să nu schimbe poziția vehiculului și a obiectelor de pe carosabil provenite ca urmare a accidentului în traficul rutier, să acorde primul ajutor și să cheme ambulanța în cazul în care în accident au fost cauzate traumatisme persoanelor, iar dacă aceasta nu este posibil, să asigure transportarea persoanei traumatizate la cea mai apropiată unitate medicală, să asigure, pe cât posibil, păstrarea urmelor, precum și ocolirea locului accidentului, să anunțe despre accident poliția și să rămână pe loc până la sosirea lucrătorilor de

poliție”, a transportat victima Josan Igor la IMSP Rezina, după care fără să anunțe poliția s-a deplasat într-o direcție necunoscută.

Astfel, acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 266 Cod penal, *părăsirea locului accidentului rutier de către persoana care conducea mijlocul de transport și care a încălcat regulile de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport, dacă aceasta a provocat urmările indicate la art. 264 alin. (3) și (5).*

3. Procurorul, a contestat sentința cu apel, solicitând casarea parțială a acesteia, în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Gheorghiu Adrian să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, la 3 ani 6 luni închisoare, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, și în baza art. 266 Cod penal, la 1 an închisoare, iar potrivit art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, să-i fie stabilită pedeapsa definitivă de 4 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

3.1. În motivarea apelului a invocat, că prima instanță eronat a conchis în privința aplicării pedepsei inculpatului de 3 ani 4 luni închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei.

A menționat, că la aplicarea pedepsei inculpatului, prima instanță nu a ținut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei, în baza cărora nu poate fi stabilită o pedeapsă lui Gheorghiu Adrian cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

Astfel, a susținut acuzarea, că prima instanță nu a luat în considerație prevederile art. 78 alin. (3) Cod penal, or, în speță fiind prezentă circumstanța agravantă – săvârșirea infracțiunii cu profitarea de starea de neputință cunoscută sau evidentă a victimei, care se datorează altui factor.

A mai precizat, că inculpatul nu și-a recunoscut vinovăția, iar repararea parțială sau integrală a prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiune, și luând în considerație gradul prejudiciabil al infracțiunilor, caracterul acestora și modalitatea săvârșirii lor, nu sunt suficiente pentru a fi reținute ca fiind o circumstanță atenuantă.

Consideră că circumstanța decisivă în privința individualizării pedepsei, precum și asupra comportamentului inculpatului după săvârșirea infracțiunii, este fapta acestuia de părăsire a locului accidentului rutier.

A mai susținut, că concluzia primei instanțe referitor la aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, nu este motivată, iar aceasta urma să țină cont de faptul că infracțiunea prevăzută de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, face parte din categoria infracțiunilor grave, or, prima instanță a ignorat principiul individualizării pedepsei și a stabilit inculpatului o pedeapsă prea blândă.

A conchis acuzarea, că pedeapsa sub formă de închisoare cu suspendarea condiționată a executării acesteia, aplicată în privința lui Gheorghiu Adrian, nu va realiza scopul pedepsei penale, deoarece comportamentul acestuia și gradul prejudiciabil al infracțiunilor incriminate, impun aplicarea unei pedepse mai aspre.

4. Inculpatul Gheorghiu Adrian, a contestat sentința cu apel, solicitând casarea parțială a acesteia în latura penală, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie recunoscut vinovat și condamnat doar în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, și să fie achitat de învinuirea înaintată în baza art. 266 Cod penal.

4.1. În motivarea apelului a invocat, că prima instanță greșit a încadrat juridic acțiunile sale și în baza art. 266 Cod penal, părăsirea locului accidentului rutier, deoarece imediat după comiterea accidentului soldat cu traumarea părții vătămate, inculpatul a suferit un șoc emoțional, reieșind din starea în care se afla partea vătămată, precum și de condițiile de afară, întrucât accidentul a fost săvârșit în timpul nopții.

A menționat, că nu a părăsit locul accidentului rutier, dar a acționat prompt în acordarea primului ajutor medical părții vătămate, prin transportarea persoanei traumatizate cu propriul vehicul la Spitalul raional Rezina, unde s-a identificat prin prezentarea buletinului de identitate, a anunțat poliția despre accident, și a păstrat urmele produse în timpul accidentului rutier.

De asemenea, a precizat inculpatul că la data de 10 iunie 2019, fiind deja anunțat organul de poliție și fiind identificat, a revenit la locul accidentului, unde s-au efectuat cercetări ale circumstanțelor comiterii accidentului rutier.

Consideră, că în speță sunt prezente circumstanțe excepționale, întrucât a locul săvârșirii accidentului rutier a fost părăsit în scopul salvării vieții, integrității corporale și sănătății părții vătămate, care nu putea fi salvată altfel în acel moment, iar ulterior a revenit la locul accidentului, a contribuit activ la examinarea cauzei și a recunoscut probele administrate.

A indicat, că prima instanță neîntemeiat a conchis că părăsirea locului accidentului rutier, a fost făcută cu scopul împiedicării activității de constatare imediată și completă a încălcărilor regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport, precum și a activității de identificare a făptuitorului și de stabilire a circumstanțelor concrete în care a fost săvârșită infracțiunea, deoarece materialele cauzei contrazic constatările instanței, or, după transferul și internarea părții vătămate Josan Igor, a revenit la fața locului împreună cu poliția, fapt confirmat prin declarațiile martorului Balaban Oleg; procesul-verbal de ridicare a automobilului de model „XXXXX” cu n/î XXXXX (f.d. 17); schița accidentului de circulație, din 10 iunie 2019 (f.d. 9); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 10 iunie 2019, și tabelul foto potrivit căruia s-au cercetat și fixat urmele accidentului rutier (f.d. 7-14).

5. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 iunie 2020,

au fost respinse ca nefondate apelurile declarate și menținută sentința primei instanțe fără modificări.

5.1. În motivarea soluției pronunțate instanța de apel a indicat, că prima instanță a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate în faza de urmărire penală, care au fost acceptate de inculpat, o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect concluzionând în privința vinovăției inculpatului Gheorghiu Adrian în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, încălcarea regulilor de securitate a circulației de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății, și în baza art. 266 Cod penal, părăsirea locului accidentului rutier.

Instanța de apel a stabilit, că vinovăția inculpatului Gheorghiu Adrian a fost demonstrată în totalitate prin probe pertinente, concludente, utile și veridice, care coroborează între ele, și anume – declarațiile părții vătămate Josan Igor, declarațiile martorului Balaban Oleg; raportul privind recepționarea informației telefonice despre săvârșirea unei fapte ilicite înregistrate la IP Rezina din 11 iunie 2019 (f.d. 23); raportul privind recepționarea informației telefonice despre săvârșirea unei fapte ilicite înregistrate la IP Orhei (f.d. 6); concluziile raportului de expertiză judiciară nr. 201925D0199 din 05 iulie 2019 (f.d. 29-30); procesul-verbal din 10 iunie 2019 (f.d. 18-21); schița accidentului de circulație din 10 iunie 2019 (f.d. 9); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 10 iunie 2019 (f.d. 7-14).

Cu referire la individualizarea pedepsei inculpatului, instanța de apel a menționat că prima instanță corect a conchis că o pedeapsă neprivativă de libertate va fi una echitabilă la caz, care va realiza scopul pedepsei penale de restabilire a echității sociale, corectare a inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane, or, Gheorghiu Adrian va conștientiza fapta săvârșită în urma căreia au fost provocate vătămări grave a integrității corporale și sănătății victimei.

Instanța de apel a precizat, că aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, suspendarea condiționată a executării pedepsei, nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită condamnaților prin lege de a demonstra că infracțiunea săvârșită de aceștia, este un incident în viața lor, iar în textul art. 90 alin. (1) Cod penal, lexemul „poate”, oferă posibilitatea și nu obligația instanței de judecată de a aplica prevederile acestei norme.

Astfel, în opinia instanței de apel, întemeiat prima instanță a conchis că circumstanțele cauzei penale, precum și personalitatea inculpatului, sunt suficiente pentru a aplica prevederile art. 90 alin. (1) Cod penal, întrucât inculpatul anterior nu a fost condamnat, însă fiind luat în considerație și faptul că prejudicierea relațiilor sociale cu privire la siguranța traficului rutier, are consecințe cu un

caracter grav, reprezentând una din cele mai importante probleme sociale.

Instanța de apel a conchis, că acțiunile inculpatului Gheorghiu Adrian întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod Penal și art. 266 Cod penal, infracțiuni care în conformitate cu art. 16 Cod penal fac parte din categoria infracțiunilor grave și ușoare.

În conformitate cu prevederile art. 76 Cod penal, în calitate de circumstanțe atenuante în privința inculpatului Gheorghiu Adrian, prima instanță a stabilit că acesta a recunoscut vina, de la locul de trai se caracterizează pozitiv, a reparat benevol prejudiciul cauzat, căința sinceră, săvârșirea pentru prima dată a infracțiunii din imprudență și a conlucrat cu organele de urmărire penală, iar potrivit art. 77 Cod penal, în calitate de circumstanțe agravante, în privința inculpatului Gheorghiu Adrian, nu au fost identificate.

Prin urmare, instanța de apel a constatat, că pedeapsa stabilită de către prima instanță cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, suspendarea condiționată a executării pedepsei, este echitabilă, întrucât este capabilă să contribuie la realizarea scopurilor pedepsei penale, or, o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit.

Cu referire la argumentele inculpatului, instanța de apel a reținut, că vinovăția lui Gheorghiu Adrian în săvârșirea infracțiunii incriminate, a fost dovedită prin cumulul de probe cercetate, care coroborează între ele.

Nerecunoașterea vinovăției incriminate în baza art. 266 Cod penal, de către inculpat instanța de apel a apreciat-o ca fiind o metodă de apărare a acestuia și un drept de a nu se auto incrimina, garantat de art. 66 Cod de procedură penală și art. 6 CEDO, or, faptul că inculpatul nu a recunoscut vinovăția în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 266 Cod penal, la nici o etapă a procesului penal, nu constituie temei de achitare a acestuia, întrucât nerecunoașterea vinovăției este un drept al inculpatului și nu o circumstanță ce determină soluția de achitare a acestora.

Instanța de apel a reținut, că obiectul juridic principal al infracțiunii prevăzute de art. 266 Cod penal, îl formează relațiile sociale cu privire la siguranța traficului rutier, sub aspectul prohibiției impuse conducătorului mijlocului de transport să părăsească locul accidentului rutier, în cazul în care a încălcat regulile de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport, dacă aceasta a provocat urmările indicate la alin. (3) sau (5) art. 264 Cod penal.

Latura obiectivă a infracțiunii de părăsire a locului accidentului rutier, constă în fapta prejudiciabilă exprimată în acțiunea de părăsire a locului accidentului rutier.

În acest sens, instanța de apel a precizat că prin părăsirea locului accidentului rutier, se înțelege acțiunea de plecare a făptuitorului de la locul accidentului rutier cu mijlocul de transport al său ori al unei alte persoane, ori plecarea pe jos de la locul

respectiv, contrar interdicțiilor stabilite în Regulamentul circulației rutiere. Or, pentru calificarea faptei conform art. 266 Cod penal, este esențială stabilirea situației premisă, și anume încălcarea de către făptuitor a regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport, dacă această încălcare a provocat urmările indicate la alin. (3) sau (5) art. 264 Cod penal.

În concluzie, instanța de apel a stabilit că art. 266 Cod penal, nu poate fi aplicat de sine stătător, acesta poate fi aplicat doar dacă, anterior, același făptuitor a săvârșit infracțiunea prevăzută la alin. (3) sau (5) art. 264 Cod penal.

În ceea ce privește latura subiectivă a infracțiunii de părăsire a locului accidentului rutier, instanța de apel a menționat că aceasta se caracterizează prin vinovăție exprimată în intenție directă, adică făptuitorul își dă seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sale și dorește să părăsească locul accidentului rutier, iar semnele secundare ale laturii subiective sunt: motivul infracțiunii și scopul infracțiunii.

Scopul urmărit de subiectul infracțiunii prevăzută de art. 266 Cod penal, îl constituie împiedicarea activității de constatare imediată și completă a încălcărilor regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport, precum și a activității de identificare a făptuitorului și de stabilire a circumstanțelor concrete în care au fost comise încălcările respective.

Referitor la subiectul infracțiunii de părăsire a locului accidentului rutier este persoana fizică responsabilă care, la momentul săvârșirii infracțiunii, a atins vârsta de 16 ani. Totodată, este o persoană care conduce mijlocul de transport, și care anterior a săvârșit infracțiunea prevăzută la alin. (3) sau (5) art. 264 Cod penal.

În opinia instanței de apel, poziția inculpatului cu privire la nevinovăția incriminată în baza art. 266 Cod penal, este lipsită de suport probatoriu, iar simpla afirmație a acestuia că locul comiterii accidentului rutier nu a fost părăsit, dar a transportat partea vătămată la spital, fără coroborarea acesteia cu alte mijloace de probă, nu poate fi acceptată ca adevăr, iar modalitatea de apărare utilizată, respectiv negarea realității evidente, nu poate influența convingerea bazată pe probe decisive.

6. Procurorul, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, contestă decizia instanței de apel cu recurs ordinar, solicitând casarea acesteia, cu dispunerea trimiterii cauzei la rejudecare în instanța de apel.

6.1. În argumentarea recursului menționează, că instanța de apel a ignorat prevederile art. 61 Cod penal, iar pedeapsa stabilită inculpatului cu suspendarea condiționată a executării acesteia pentru săvârșirea unei infracțiuni cu un grad prejudiciabil sporit, nu va realiza scopul pedepsei penale de prevenire de săvârșirea de noi infracțiuni.

Susține, că prevederile art. 90 Cod penal, obligă instanța de judecată să indice expres în hotărâre motivele aplicării suspendării condiționate a executării pedepsei, însă instanța de apel s-a limitat doar la enumerarea circumstanțelor atenuante.

Consideră acuzarea, că circumstanțele săvârșirii infracțiunii și

comportamentul inculpatului, precum și gravitatea faptei săvârșite și pericolul social al acesteia, atestă că cel mai eficient mijloc de corectare a inculpatului, va fi aplicarea pedepsei cu închisoare, or, instanța de apel greșit a conchis că corectarea inculpatului este posibilă fără a fi izolat de societate.

7. Avocatul Criclivii Sergiu în numele inculpatului, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, contestă decizia instanței de apel cu recurs ordinar, solicitând casarea acesteia, cu dispunerea trimiterii cauzei la rejudecare în instanța de apel.

7.1. În argumentarea recursului menționează, că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra erorilor comise de prima instanță referitor la aplicabilitatea prevederilor art. 345, 364¹ alin. (3) Cod de procedură penală, și nu a întrebat inculpatul dacă cunoaște și dacă nu solicită ca judecata să aibă loc pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, pe care le cunoaște și în privința cărora nu are obiecții. Astfel, consideră că a fost încălcat dreptul inculpatului Gheorghiu Adrian, la un proces echitabil.

Sușține, că greșit au fost încadrate juridic acțiunile inculpatului Gheorghiu Adrian și în baza art. 266 Cod penal, părăsirea locului accidentului rutier, deoarece prin declarațiile inculpatului, declarațiile părții vătămate Josan Igor, declarațiile martorului acuzării Balaban Oleg, se confirmă faptul că după săvârșirea accidentului rutier din 09 iunie 2019, inculpatul Gheorghiu Adrian împreună cu Balaban Oleg, au urcat partea vătămată Josan Igor în automobilul inculpatului, și l-au transportat la spitalul raional, unde acestuia i s-a acordat ajutor medical, iar ulterior în dimineața de 10 iunie 2020, inculpatul s-a prezentat la organul de poliție și a dat declarații veridice cu privire la săvârșirea accidentului rutier.

Astfel, conchide apărarea că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în cererea de apel și nu a cercetat toate aspectele învinuirii înaintate, nu a verificat și nu a apreciat toate probele administrate și cercetate în cadrul instanței de judecată și nu a analizat lipsa elementelor infracțiunii prevăzute de art. 266 Cod penal.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestora din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Conform dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Colegiul menționează, că potrivit practicii judiciare constante, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial.

Instanța de recurs verifică, dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Din textul recursurilor declarate, Colegiul penal constată că recurenții invocă temeiurile prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6), 10), 12) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile, când: *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii; s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale; faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.*

Analizând decizia instanței de apel prin prisma erorilor de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, Colegiul penal constată, că astfel de erori de drept, nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursurilor declarate, dat fiind faptul, că instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și hotărârea adoptată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Potrivit prevederilor art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Totodată, conform prevederilor art. 417 alin. (8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să conțină temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Colegiul penal apreciază ca declarative argumentele acuzării și argumentele apărării prin care se invocă faptul, că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apeluri, aceasta deoarece în conținutul recursurilor nu au fost descrise care anume din motivele apelurilor nu au fost luate în considerație la judecarea cauzei.

Tot aici, Colegiul penal ține să menționeze, că motivarea unei hotărâri reprezintă un proces de analiză și sinteză a actelor și lucrărilor dosarului care nu presupune în mod necesar expunerea tuturor elementelor amănunțit, atât timp cât sunt valorificate toate aspectele relevante din punct de vedere probatoriu și sunt menționate componentele obligatorii ale unei motivări a hotărârii penale, așa cum s-a procedat în speță.

Totodată, procurorul consideră că instanța de apel, a adoptat o soluție insuficient motivată și neclară, însă Colegiul penal relevă că nu s-a stabilit presupusa eroare de drept invocată de către acesta.

Or, din conținutul deciziei recurate rezultă în mod clar raționamentele care au fundamentat soluția instanței de apel prin care a fost menținută sentința primei

instanțe de condamnare a inculpatului Gheorghiu Adrian în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, la 3 ani închisoare, și în baza art. 266 Cod penal, la 1 an închisoare, iar potrivit art. 84 alin. (1), (2) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor, a fost stabilită pedeapsa definitivă lui Gheorghiu Adrian de 3 ani 4 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport și conform art. 90 Cod penal, a fost dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei stabilite pentru o perioadă de probațiune de 2 ani.

De asemenea, instanța de recurs consideră că dispozitivul deciziei instanței de apel a fost întocmit cu respectarea prevederilor art. 415 alin. (1) pct. 1) lit. c) Cod de procedură penală, din care rezultă că instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, respinge apelul, menținând hotărârea atacată, dacă apelul este nefondat.

Mai mult, instanța de recurs menționează că recursul apărării nici nu este motivat sub aspectul erorilor de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, iar majoritatea argumentelor acestuia constituie un dezacord cu aprecierea de către instanțele de fond a probelor, fără a ține cont de faptul că reaprecierea probelor nu poate constitui temei de recurs în sensul art. 427 Cod de procedură penală, și astfel nu pot fi considerate ca motiv sub aspectul casării ca fiind ilegală a hotărârii contestate, deoarece instanța de recurs nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele de fond, aceasta fiind sarcina primordială a instanțelor respective.

Astfel, instanța de recurs nu a stabilit în speță existența erorilor de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

Sub aspectul temeiului de casare prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, Colegiul penal atestă că procurorul consideră că instanțele de fond, neîntemeiat i-au stabilit inculpatului o pedeapsă cu suspendarea condiționată a executării acesteia în temeiul art. 90 Cod penal, însă analizând argumentele menționate în raport cu circumstanțele cauzei, instanța de recurs le apreciază ca neîntemeiate și pasibile respingerii din următoarele motive.

Prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte.

Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul penal reține, că persoanei declarate vinovate, trebuie să i se

aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Conform prevederilor art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, și respectiv la rândul său are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea ultimului, cât și a altor persoane.

Totodată, conform prevederilor art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei, care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, instanța de recurs reamintește, că categoriile pedepselor aplicate persoanelor fizice sunt expuse în Codul penal într-o anumită consecutivitate: de la cea mai blândă - amendă, până la cea mai aspră - detențiune pe viață.

În conformitate cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative, prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Respectiv, doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Din actele cauzei rezultă că prin sentința primei instanțe, Gheorghiu Adrian a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, la 3 ani închisoare, și în baza art. 266 Cod penal, la 1 an închisoare, iar potrivit art. 84 alin. (1), (2) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor, a fost stabilită pedeapsa definitivă lui Gheorghiu Adrian de 3 ani 4 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport și conform art. 90 Cod penal, a fost dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei stabilite pentru o perioadă de probațiune de 2 ani, soluție care fost menținută de instanța de apel.

Astfel, judecând apelurile declarate, ținând cont de prevederile art. 61, 75, 76 Cod penal, instanța de apel corect a stabilit că prima instanță întemeiat a conchis că reieșind din circumstanțele cauzei și în special ținând cont de personalitatea inculpatului, acestea sunt suficiente pentru a aplica prevederile art. 90 Cod penal, întrucât inculpatul anterior nu a fost condamnat, în calitate de circumstanțe

atenuante a reținut că inculpatul a recunoscut vinovăția, căința sinceră, de la locul de trai se caracterizează pozitiv, a recuperat benevol prejudiciul cauzat părții vătămate, săvârșirea pentru prima dată a infracțiunii din imprudență și a conlucrat cu organul de urmărire penală, iar careva circumstanțe agravante în privința lui Gheorghiu Adrian, nu s-au stabilit.

Așadar, Colegiul penal reține, că instanța de apel, individualizând pedeapsa inculpatului a ținut cont de prevederile legale expuse supra și a motivat aplicarea față de inculpat a suspendării condiționate a executării pedepsei, în baza tuturor circumstanțelor constatate în speță, determinante pentru stabilirea pedepsei, și prin urmare, Colegiul consideră, că instanța corect a concluzionat că pedeapsa stabilită de către prima instanță, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, este echitabilă, care va contribui la realizarea scopului pedepsei penale de restabilire a echității sociale, de corectare a condamnatului și de prevenire de săvârșirea de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de către alte persoane.

Colegiul penal amintește, că raționamentul de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal, are la origine persoana și comportamentul acesteia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la momentul descoperirii ei, și anume: conduita bună a infractorului; stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba cauzată, comportarea sinceră în cursul procesului.

Stabilirea duratei ori a cuantumului pedepsei de către instanța de judecată, într-un caz concret, se face în raport cu gravitatea infracțiunii săvârșite și cu pericolozitatea infractorului, care se evaluează după următoarele criterii: împrejurările și modul de săvârșire a infracțiunii, precum și mijloacele folosite; starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită; natura și gravitatea rezultatului produs sau a altor consecințe ale infracțiunii; motivul săvârșirii infracțiunii și scopul urmărit; natura și frecvența infracțiunilor care constituie antecedentele penale ale infractorului; conduita după săvârșirea faptei și în cursul procesului penal; nivelul de educație, vârsta, starea de sănătate, situația familială și socială etc.

Sub aspectul prevederilor legale citate, Colegiul statuează că pedeapsa este echitabilă atunci când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor sale, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

Mai mult, pedeapsa este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane.

Nu pot fi reținute argumentele procurorului cu privire la aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, precum că la individualizarea pedepsei instanțele de

fond nu au ținut cont de gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de comportamentul inculpatului în momentul săvârșirii infracțiunii și după consumarea acesteia, de personalitatea inculpatului, precum și faptul că în hotărâre lipsesc motivele care au stat la baza aplicării suspendării condiționate a executării pedepsei.

Or, lecturând textul deciziei contestate, Colegiul penal reține că instanța de apel a expus clar toate motivele pentru care a menținut soluția primei instanțe de condamnare a inculpatului Gheorghiu Adrian cu suspendarea condiționată a executării pedepsei.

În contextul celor expuse mai sus, Colegiul penal reține, că la stabilirea pedepsei inculpatului Gheorghiu Adrian, pentru infracțiunile săvârșite, instanța de apel nu a comis erori de drept, iar pedeapsa aplicată inculpatului este una corectă, deoarece la stabilirea acesteia au fost respectate exigențele legii, iar argumentele procurorului în acest sens, sunt neîntemeiate.

Referitor la eroarea de drept prevăzută de art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, invocată de apărare, care susține că acțiunile lui Gheorghiu Adrian greșit au fost încadrate și în baza art. 266 Cod penal, Colegiul penal constată că alegațiile apărării în această parte sunt vădit neîntemeiate.

Sub acest aspect, reieșind din sensul legislației în vigoare, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial, iar instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Însă, pentru o astfel de concluzie, trebuie să se țină seama de fapta săvârșită și cum aceasta a fost stabilită și dacă această faptă a fost încadrată corect în norma penală, iar dacă faptei i s-a dat o încadrare juridică în baza altei norme penale, înseamnă că acesteia i s-a dat o încadrare juridică greșită.

La caz, se constată că instanța de apel a cercetat toate probele administrate în cauză și le-a oferit o apreciere obiectivă, care în ansamblul lor, au confirmat vinovăția inculpatului Gheorghiu Adrian în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 266 Cod penal, în consecință atribuind o încadrare juridică corectă în acest sens, acțiunilor incriminate inculpatului.

Prin urmare, Colegiul penal, apreciază ca fiind corect fundamentată concluzia instanței de apel cu privire la faptul că vinovăția inculpatul Gheorghiu Adrian în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 266 Cod penal, se confirmă prin cumulul de probe cercetate, care coroborează între ele, precizând în acest sens că pentru calificarea faptei conform art. 266 Cod penal, este esențială stabilirea situației premisă: încălcarea de către făptuitor a regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport, dacă această încălcare a provocat urmările indicate la alin. (3) sau (5) art. 264 Cod penal.

Infracțiunea prevăzută la art. 266 Cod penal, este una formală și se consideră consumată din momentul părăsirii locului accidentului rutier.

Așadar, instanța de apel just a stabilit, că acțiunile inculpatului Gheorghiu Adrian, corect au fost încadrate juridic și în baza art. 266 Cod penal, părăsirea locului accidentului rutier de către persoana care conducea mijlocul de transport și care a încălcat regulile de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport, dacă aceasta a provocat urmările indicate la art. 264 alin. (3) și (5).

Față de considerentele enunțate, Colegiul penal evidențiază că alegațiile apărării în sensul că acțiunile inculpatului greșit au fost încadrate în baza art. 266 Cod penal, sunt neîntemeiate, prin urmare temeiul de casare prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, nu s-a adevărit.

Având în vedere cele relatate, Colegiul penal atestă că instanța de apel la judecarea cauzei în ordine de apel nu a comis erori de drept, care ar genera casarea deciziei adoptate, urmând a fi dispusă inadmisibilitatea recursurilor declarate, ca fiind vădit neîntemeiate.

9. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Sâli Radu și de către avocatul Criclivîi Sergiu în numele inculpatului Gheorghiu Adrian, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 iunie 2020, în cauza penală în privința lui **Gheorghiu Adrian XXXXX**, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată, pronunțată la **05 martie 2021**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Toma Nadejda

Boico Victor